

Početna Stranica > ... > Obiteljskopравни Predmeti I Nasljeđivanje > Roditeljska Odgovornost – Skrbništvo Nad Djecom I Prava Na Kontakt > Northern Ireland

Roditeljska odgovornost – skrbništvo nad djecom i prava na kontakt

Sjeverna Irska

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Što u praktičnom smislu znači pravni pojam „roditeljska odgovornost”? Koja su prava i obveze nositelja roditeljske odgovornosti?

U [Uredbi o djeci \(Sjeverna Irska\) iz 1995.](#) roditeljska odgovornost definirana je kao sva prava, dužnosti, ovlasti i odgovornosti koje roditelj u skladu sa zakonom ima u odnosu na svoje dijete. U Uredbi se ne navodi koja su to prava i odgovornosti. Međutim, prepoznato je da roditeljska odgovornost obuhvaća sljedeće:

- dužnost zaštite, osiguravanja doma i pružanja skrbi za dijete
- sposobnost određivanja gdje bi dijete trebalo živjeti
- sposobnost odlučivanja tko može imati kontakt s djetetom
- dužnost osiguravanja obrazovanja djetetu
- pravo na davanje suglasnosti za izdavanje putovnice
- dužnost osiguravanja liječenja ili medicinske pomoći i pravo na davanje suglasnosti za liječenje ili pomoć
- pravo na davanje imena djetetu
- pravo na osiguranje vjeronauka djetetu.

Roditeljska se odgovornost u svakom trenutku treba izvršavati u najboljem interesu djeteta, a prije donošenja važne odluke trebalo bi se savjetovati sa svim osobama koje imaju roditeljsku odgovornost. Međutim, ako se ne može postići dogovor, od suda se može tražiti da riješi to pitanje.

2 Tko u pravilu ima roditeljsku odgovornost nad djetetom?

Ako su djetetovi roditelji bili u braku u vrijeme njegova rođenja, oboje će u odnosu na njega imati roditeljsku odgovornost.

Ako djetetovi roditelji nisu bili u braku u vrijeme njegova rođenja, majka će automatski imati roditeljsku odgovornost u odnosu na to dijete, a otac može steći roditeljsku odgovornost za njega:

- ako oženi majku
- ako zatraži od suda da donese rješenje o roditeljskoj odgovornosti u njegovu korist
- ako sklopi sporazum o roditeljskoj odgovornosti s majkom (vidjeti pitanje 5.) ili
- ako je upisan kao otac djeteta (to se odnosi samo na rođenja registrirana u Ujedinjenoj Kraljevini nakon 15. travnja 2002.).

Ako je neoženjeni otac stekao roditeljsku odgovornost sudskim rješenjem, sporazumom ili registracijom, ta odgovornost može prestati samo rješenjem suda.

Ako sud izda rješenje o boravištu neoženjenom ocu, on isto tako mora, ako otac u suprotnom ne bi imao roditeljsku odgovornost, donijeti rješenje o roditeljskoj odgovornosti u njegovu korist.

Osoba koja nije roditelj može steći roditeljsku odgovornost za dijete na temelju sudskog rješenja.

3 Ako roditelji nisu sposobni ili ne žele snositi roditeljsku odgovornost nad svojom djecom, može li se umjesto njih odrediti neka druga osoba?

Osoba koja ima roditeljsku odgovornost u odnosu dijete ne može je predati ili prenijeti. Međutim, ta osoba može dogovoriti da netko drugi u njezino ime izvršava tu odgovornost.

Osim toga, osoba koja nije roditelj može steći roditeljsku odgovornost za dijete dobivanjem sudskog rješenja (na primjer, rješenje o boravištu, rješenje o hitnim zaštitnim mjerama ili rješenje o skrbi).

U pravilu roditelj ne gubi automatski roditeljsku odgovornost u odnosu na dijete samo zato što je netko drugi stječe. Međutim, rješenjem o posvojenju roditeljska se odgovornost prenosi s bioloških roditelja na posvojitelje.

Ako roditelj ima roditeljsku odgovornost u odnosu na dijete, može imenovati drugu osobu skrbnikom djeteta u slučaju svoje smrti.

4 Ako se roditelji razvedu ili prekinu odnos, kako se rješava pitanje roditeljske odgovornosti u budućnosti?

Roditeljska odgovornost u odnosu na dijete traje i nakon razvoda i ograničena je samo ako su dobrovoljnim sporazumom ili sudskim rješenjem riješena pitanja između roditelja ili roditelja i trećih strana.

5 Ako roditelji postignu dogovor po pitanju roditeljske odgovornosti, koje se formalnosti moraju poštovati kako bi taj sporazum postao pravno obvezujući?

Ako roditelji nisu u braku, mogu sklopiti sporazum o roditeljskoj odgovornosti. On mora biti:

- na obrascu utvrđenom u [Propisima o djeci \(Sporazum o roditeljskoj odgovornosti\) \(Sjeverna Irska\) iz 1996.](#)
- posvjedočen i
- podnesen, zajedno s dvije preslike, Uredu za skrb i zaštitu Kraljevskog suda, Chichester Street, Belfast, BT1 3JF.

Ako su roditelji bili u braku, ali su se rastavili ili razveli, mogu se dogovoriti o tome kako će izvršavati svoje roditeljske odgovornosti i taj sporazum sklopiti sudskim rješenjem, koje se u kasnijoj fazi može izmijeniti kako bi se uzele u obzir promijenjene okolnosti.

6 Ako roditelji ne mogu postići dogovor po pitanju roditeljske odgovornosti, koja je alternativa rješavanju spora a da se izbjegne izlazak pred sud?

U Sjevernoj Irskoj postoji niz službi koje pružaju usluge mirenja i mogu pomoći u sporazumnom rješavanju sporova. Informacije se mogu pronaći na internetskim stranicama sljedećih organizacija: [UK College of Family Mediators](#), [Family Mediation Northern Ireland](#), [Barnado's Northern Ireland](#), [Family Support Northern Ireland](#), [Dispute Resolution Service Northern Ireland](#) i [Mediation and Counselling Northern Ireland](#).

7 Ako roditelji izađu pred sud, o kojim pitanjima u vezi s djetetom može odlučivati sudac?

Sudovi u Sjevernoj Irskoj imaju na raspolaganju širok raspon ovlasti, a konkretno mogu rješavati pitanja koja se odnose na:

- odvođenje djeteta z Sjeverne Irske
- boravište (gdje i s kim bi dijete trebalo živjeti)
- kontakt (kada, gdje i s kim dijete može imati kontakt)

- osiguravanje financijskih sredstava
- obrazovanje
- vjeronauk
- liječenje
- upravljanje djetetovom imovinom.

8 Ako sud odluči da jedan roditelj treba imati isključivu skrb nad djetetom, znači li to da on ili ona može odlučivati o svim pitanjima u vezi s djetetom a da se prethodno ne savjetuje s drugim roditeljem?

Sudovi su prepoznali potrebu za fleksibilnim i praktičnim rješenjima kad god je to moguće. Stoga, ako o djetetu brine jedan roditelj, taj roditelj mora biti u stanju donositi odluke koje se moraju donijeti dok skrbi o djetetu.

Isto tako, očekuje se da će se o glavnim odlukama raspraviti s drugim roditeljem i da će se one donijeti sporazumno. Međutim, ako se dogovor ne postigne, sud može izdati posebno rješenje (kojim se rješava određeno pitanje) ili rješenje o zabrani određenih radnji (kojim se određuje vrsta odluke koja se ne može donijeti bez suglasnosti suda).

Ako je na snazi rješenje o boravištu u odnosu na dijete, nijedna osoba ne smije promijeniti djetetovo prezime ili ga odvesti iz Ujedinjene Kraljevine na razdoblje dulje od jednog mjeseca bez pisane suglasnosti svake osobe koja ima roditeljsku odgovornost ili suglasnosti suda.

9 Ako sud odluči da roditelji trebaju imati zajedničku skrb nad djetetom, što to znači u praksi?

Kad dijete boravi s jednim roditeljem, taj roditelj donosi potrebne svakodnevne odluke. Međutim, očekuje se da se o važnim odlukama savjetuje s drugim roditeljem.

10 Kojem se sudu ili tijelu trebam obratiti ako želim podnijeti zahtjev za roditeljsku odgovornost? Koje se formalnosti moraju poštovati? Koje dokumente trebam priložiti zahtjevu?

Zahtjev za rješenje kojim se dodjeljuje roditeljska odgovornost uobičajeno treba podnijeti na sudu za obiteljske postupke. Međutim, ako su na drugom sudu u tijeku drugi obiteljski postupci koji se odnose na dijete, zahtjev se može podnijeti tom sudu.

Postupci koji su pokrenuti na sudu za obiteljske postupke mogu se prenijeti u Centar za obiteljsku skrb ili na Visoki sud zbog više razloga (na primjer, ako su složeni ili uključuju pitanje od općeg javnog interesa).

Adrese i brojevi telefona sudova mogu se pronaći na internetskim stranicama [Sudske službe Sjeverne Irske](#).

Postoji nekoliko obrazaca koji se moraju ispuniti i podnijeti odgovarajućoj sudskoj pisarnici. Većina njih u standardnom je obliku. Sudska pisarnica osigurat će primjerke obrazaca i objasniti kako ih ispuniti. Međutim, osoblje suda ne može dati pravni savjet ili vam reći što da kažete. Naplaćuje se i sudska pristojba.

11 Koji se postupak primjenjuje u takvim slučajevima? Postoji li hitni postupak?

Nakon podnošenja zahtjeva sudska pisarnica odredit će datum rasprave, a druga strana bit će obaviještena o tom datumu. Ako stvar ne bude riješena prije datuma određenog za raspravu, sudac će saslušati dokaze i donijeti odluku. Ne postoje hitni postupci za stjecanje roditeljske odgovornosti.

12 Mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Imate pravo podnijeti zahtjev za pravnu pomoć. Međutim, razina pružene financijske pomoći (ako postoji) podliježe procjeni financijskih sredstava. Čak i ako ste ocijenjeni prihvatljivim za pružanje financijske pomoći, možda ćete morati dati financijski doprinos troškovima. Dogovorom se taj doprinos može vraćati Službi za pravne usluge tijekom određenog vremenskog razdoblja. Uz kriterije prihvatljivosti za pružanje financijske pomoći morate ispunjavati i kriterije osnovanosti, tj. moraju postojati opravdani razlozi za pokretanje postupka ili obranu u postupku te moraju biti opravdani u svim okolnostima da biste to učinili.

13 Je li moguće uložiti žalbu protiv odluke o roditeljskoj odgovornosti?

Žalba se podnosi:

1. na postupanje suda za obiteljske postupke Centru za obiteljsku skrb i
2. na postupanje Centra za obiteljsku skrb Visokom sudu

u pogledu donošenja ili odbijanja donošenja rješenja.

Postupajući na temelju žalbe Visoki sud može, na zahtjev stranke, uputiti predmetno pravno pitanje na mišljenje Žalbenom sudu. U suprotnom je odluka Visokog suda konačna.

Odluka Žalbenog suda o pitanju koje mu je uputio Visoki sud konačna je.

14 U određenim slučajevima potrebno je obratiti se sudu kako bi se zatražilo izvršenje odluke o roditeljskoj odgovornosti. Kojem se sudu trebam obratiti u takvim slučajevima i koji se postupak primjenjuje?

Na Sudu za obiteljske postupke (na kojem se rješava većina stvari povezanih s djecom) može se podnijeti zahtjev za rješavanje određenog pitanja u pogledu izvršavanja roditeljske odgovornosti. Podaci za kontakt navedeni su u prethodnom tekstu.

15 Što trebam učiniti kako bi se u ovoj državi članici priznala i izvršila odluka o roditeljskoj odgovornosti koju je donio sud u drugoj državi članici?

Uredbom Vijeća (EZ) br. 2201/2003 („Bruxelles II.a”) predviđeno je da se određene odluke o izvršavanju roditeljske odgovornosti donesene u jednoj državi članici izvršavaju u drugoj državi članici.

Te se odluke moraju proglasiti izvršivima u toj drugoj državi. U Sjevernoj Irskoj morate podnijeti zahtjev za registriranje odluke pri Visokom sudu.

16 Kojem se sudu u ovoj državi članici trebam obratiti kako bih podnio prigovor na priznanje odluke o roditeljskoj odgovornosti koju je donio sud u drugoj državi članici? Koji se postupak u takvim slučajevima primjenjuje?

Morali biste se usprotiviti priznavanju na sudu u drugoj državi članici u skladu s postupkom koji se primjenjuje na tom sudu.

17 Koje se pravo primjenjuje u postupku o roditeljskoj odgovornosti ako dijete ili stranke ne žive u ovoj državi članici ili su različitih nacionalnosti?

Postupak se mora pokrenuti na sudu u jurisdikciji u kojoj se nalazi uobičajeno boravište djeteta.

Ako sud u Sjevernoj Irskoj odluči da je nadležan za odlučivanje u postupku, primijenit će pravo Sjeverne Irske.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

■ Posljednji put ažurirano: 11/08/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJP-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.